

## Teedevõrgustiku teemarühm 16. augustil 2018, 14 osalejat

Teede võrgustiku ettepanekud, olulised teemad:

- Rattaid peaks saama varju alla panna. Elektriautode rentimise võimalus.
- Puhu rist on logistikakeskus, mis tuleks komplekselt lahendada. Tahaks parkida auto Puhu risti, aga ei saa, kuna seal on Alexela tankla tasuline ala ning teisel pool on samuti bensiinijaam. Puhu rist võib olla tulevikus nagu Mäo, kui toimub tee ehitamine 2+2 realiseks maanteeks. Üldjuhul toimuks kiire läbisõit, kuid nendele, kellel aega on, peaksid olema head võimalused Põltsamaale sisse ja välja keeramiseks.
- Poleks paha, kui Põltsamaale tuleks kaks bussipeatust: linnas sees maakondlik ja korrektne bussipeatus ka Puhu ristis. Läbi selle saab ergutada ettevõtlust, taksonid.
- Maanteeameti, AS Eesti Raudtee, AS Eesti Liinirongid ja Veeteede Ameti tökohad Jõgevale, mitte ei käiks vaid visiteerimas.
- Kui leiaksime arutelude käigus sellised objektid ja kohad (sadam, maantee vms), mis on lisaks maakonnale ka Eestile olulise tähtsusega näiteks turismi valdkonnas, siis võiks olla riiklik huvi olemas. Peab selle objekti/koha riigile maha müüma. Puhu rist ja Mustvee sadamad (veetransport) on pigem riikliku tähtsusega objektid, sõlmed.
- Kiiev-Riia-Tartu-Tallinn reisirongi tulemine. Eesti ja Läti riikide vaheline koostöö.
- Umbusi külla ei vii ükski tolmuvara tee. Tee nr 14176 pikkuses 2,76 km on jäänud tegemata. Maakonnaplaneering ütleb, et see teelõik on määratud perspektiivseks maakondliku tähtsusega tolmuvara katendiga teeks. Maakonnaplaneeringus nähtav kogu see täppide rida võiks jätkuda, kuna siis tekib jalgratturile ring, mida mööda sõita.
- Tolmuvara katendiga teelõikude osas tuleb teha prioriteerimine. Hea oleks saada tolmuvara katendiga teede ja kergliiklusteede prioriteeritud nimekiri koos põhjendustega.
- Riigi teehoiukava koostamisel peaks arvestama maakonnaplaneeringuga, üldplaneeringuga ja detailplaneeringutega ning olema paindlikum, kui ta täna on. Teede korrastamisel tuleb arvestada ka regionaalarenguga seotud tingimusi, mitte ainult liiklustihedust võtta aluseks. Maanteeamet hakkab teede rekonstrueerimisel vaatama selles suunas, kust saaks ettevõtetele ja töökohtadele ligi.
- Painküla tööstusala raudtee projekti puhul on kõige pealt vaja teada, kellele seda teha? Tööstusala asub turbasel pinnasel. Ettevõtluskeskkonna rajamine on seal suur investeering, ka elektriühendus ei ole piisav. Vineeritehas rajatakse mineraalmaale ja elektriliini lähedusse.
- Luua-Vaidavere-Kudina tee võiks olla tolmuvara katte all, kuna siis ei sõideta Jõhvi-Tartu-Valga maanteelt Palamuse kaudu Luuale.
- Jalgratta jaoks ei ole eraldi kergliiklusteed vaja, rattatee võib olla ka suure maantee ääres pideva joonega eraldatud (teeperved asfalteeritud). Hetkel on Euroopa Liidu normid sellised, et tee lõpeb kohe ära ning siis on 1- 1,5 meetrine kraav. Teeserv peaks olema rohkem asfalteeritud.
- Terviserada ei vaja asfaldi, see säästab kõndijate/jooksjate jalgu.
- Varbeverest Kudinani sõidab ka koolibuss, see võiks olla tolmuvara.
- Riiklik programm „Eesti teed tolmuvaraks aastaks 2030“ – teehoiukava käsitleb programmi täitmist ainult riigiteedel. Eesmärk on ehitada

riigiteedele tolmuwabad katted kõigile suurema kasutusega (liiklussagedus üle 50 auto/ööpäevas) kruusateedele aastaks 2030, arvestades elanikkonna paiknemist ja tee kasutamise intensiivsust.

- Kõik suuremad asulad tuleks viia asfaltkatte alla.
- Riik võiks panustada sellesse, et tee ehitamisel pannakse kohe soojendus alla, siis pole vaja lükata ja tee on kogu aeg puhas. Praegu on olemas sellise toimega värv. Koostöö teadusasutustega.
- Maanteeamet peaks olema koostööaldis, teatud ettevõtteni peaks olema tagatud juurdepääs koostöös riigiga. Aidu järve ääres käib suvel palju rahvast, teeäär on autosid täis.
- Tegime ettepaneku Jõgeva-Põltsamaa vahelise tee projekteerimisel, et projekteerida kergliiklustee Aidust tehisejärveni ja sealt edasi Öuna risti.
- Arengustrateegiasse tuleks kirja panna koostöö Maanteeametiga. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ülesanne on ka ettevõtluse ja majanduse edendamine.
- Külakeskused peaksid olema tolmuwabad. Külad ja alevikud peaksid olema ühendatud omavahel tolmuwabade teedega. Põllutööde perioodil ei õigusta alati külateede kandevõime tõstmine 2,5 kordne kattega, lahenduseks jätta pigem need teed kruusateedeks ja teha tolmutõrjet. Aitaks see, kui raskeveokid ei kihutaks ja nad austaksid teid. Kohalik omavalitsus võiks sellel teemal arutada koos põllumeestega. Koolitus traktoristidele. Ka kogukond saab kihutavatele põllumeestele vastu hakata.
- Vajalik oleks arendada ka puhkekohtade teedevõrgustikku, alati ei peaks lähtuma töökohtadest.
- Regionaalselt olulise tähtsusega teed võiksid olla tolmuwabad (tööstusobjekt, eluküla, turismiobjekt, külakeskus), kui mitte mustkatte all. Tuleb teha maakondlik inventuur, kus on näidatud regionaalarenguliselt tähtsad kohad (ettevõtted, elukülad, turismikohad).
- Sõnum riigile, et kohalikele omavalitsustele peaks tulema raha ka siis, kui pool aastat elab inimene nende juures. Kohalik omavalitsus saab tulumaksu siis, kui elanik on sinna sisse kirjutatud. Inimesel peaks olema võimalus määrata ära kaks elamiskohta ja jagatakse ka raha kahte kohta. Peipsi äärses tänavkülas kuulub iga teine maja linnas elavale inimesele, seega see ei saa olla ainult kohaliku omavalitsuse probleem.
- Me saame põhjendada sesoonse ettevõtlusega, kuna suveperioodiks tuleb rahvast kaks korda rohkem külla. Ja selleks ajaks saab luua ettevõtlust.
- Teede rahad tulevad omavalitsusse teede pikkuse järgi, mis on registris. Erateed ja sellised teed, mis ei kuulu kellelegi, peaks kantama ka registrisse (reaalse kasutamise järgi). Hooldustasemed on tihtipeale kohalike teede peal paremad kui riigiteedel, samas rahastus on kohalikule omavalitsusele vähene. Oluliselt tuleks suurendada kohalike omavalitsuste rahastust teede korrashoiuks ja rajamiseks. Riigimaanteed on väga heas korras, kuid linnade tänavad ei ole nii heas korras – vahendeid ei ole. Väikelinnad ei saa taotleda toetusi teede peale, kuid Tallinn saab.
- Arengustrateegias võiks olla sõnum, et teatud teed on riikliku tähtsusega teed, seega tuleb arvestada ka regionaalarenguga. Näiteks on see vajalik sõjaolukorras, kui hakatakse külateedel sõitma. Teede korrashoiuks riigilt raha küsimisel võiks lisada ka turvalisuse ja külas elu jätkumise võimalikkuse momendi (kogu Eestis).
- Hajaasustuse programmi võimalusi peaks suurendama (rohkem raha).

- Sadamate probleem on turismipoolel.

Protokollisid Maiu Veltbach ja Jaanika Merisalu